

APURAHAT 2017

A photograph of a female scientist in a white lab coat working in a laboratory. She is seen from behind, focused on her work. The lab bench is cluttered with various pieces of glassware, including beakers, flasks, and bottles, some containing liquids. A red tray holds several small bottles with red caps. The background shows shelves with more laboratory equipment and glassware. The overall scene is brightly lit, typical of a modern laboratory environment.

Suomen Lääketieteen Säätiö ja Duodecim

Suomen Lääketieteen Säätiöltä yli 20 miljoonaa euroa lääketieteen tutkimukseen viimeisen kymmenen vuoden aikana

Suomen Lääketieteen Säätiö on perustettu vuonna 1960. Se jakaa vuosittain noin kahdella miljoonalla eurolla apurahoja lääketieteelliseen tutkimukseen kaikille aloille. Apurahoja myönnetään tutkijauran eri vaiheissa oleville nuorille tutkijoille. Eka- ja kannustusapurahat on tarkoitettu kannustukseksi uraansa aloitteleville tutkijoille, tutkimusapurahat 4, 8 tai 12 kuukauden päätoimiseen tutkimustyöhön, tutkijatohtorin apurahat post doc -tutkimukseen ulkomailla ja tutkimusryhmän perustajan apurahat itsenäisen tutkijauran käynnistämiseen. Säätiö rahoittaa vuosittain noin 150 lääketieteen tutkijaa. Apurahat ovat haettavissa toukokuun aikana. Lisätietoja säätiöstä ja apurahoista: www.laaketieteensaatio.fi

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim on Suomen suurin tieteellinen yhdistys, joka kehittää lääkärin ammattitaitoa ja käytännön työtä täydennyskoulutuksen, julkaisujen ja tutkimusapurahojen avulla. Vuonna 1881 perustettuun Duodecim-seuraan kuuluu nykyisin yli 24 000 lääkäriä ja lääketieteen opiskelijaa sekä 111 lääketieteellistä yhdistystä. Seuran omistama Kustannus Oy Duodecim julkaisee lääketieteen ja terveydenhuollon ammattilaisille oppi- ja käsikirjoja, tietokantoja ja sähköisiä palveluita päivittäisen työn tueksi. Lisäksi Duodecim tarjoaa suurelle yleisölle luotettavaa ja ymmärrettävää tietoa terveydestä ja sairauksista. Lisätietoja Duodecimista: www.duodecim.fi

Suomen Lääketieteen Säätiön tavoitteena on maamme lääketieteellisen tutkimustyön tukeminen ja kansanterveytemme edistäminen

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim perusti säätiön vuonna 1960 ja lahjoitti sen alkupääomaksi viisi miljoonaa silloista markkaa. Yksityishenkilöiden ja elinkeinoelämän lahjoitusten avulla säätiö on kasvanut yhdeksi merkittävimmistä lääketieteellisen tutkimuksen tukijoista maassamme.

Säätiö jakaa vuosittain yli kahden miljoonan euron edestä tutkimusapurahoja suomalaisille lääkäreille. Vuosittain apurahan saa noin 150 tutkijauransa eri vaiheissa olevaa nuorta tutkijaa. Edustettuina ovat kaikki lääketieteellisen tutkimuksen alat yleisistä kansantaudeista harvinaisiin perinnöllisiin sairauksiin.

Säätiö pyrkii toiminnallaan varmistamaan, että Suomessa on korkeatasoista lääketieteellistä tutkimusta ja osaamista myös tulevaisuudessa.

ESIPUHE

Liekö syynä lisääntynyt lääkärikoulutus, vähentynyt tutkimusrahoitus vai kasvanut into tutkimukseen, mutta tänäkin vuonna säätiö sai viimevuotista enemmän apuraha-anomuksia. Erityisen huomattavaa oli rahallisesti merkittävimpien tuki-
muotojen, tutkimusryhmän perustajan ja palaavan tutkijan apurahahakemusten lisääntyminen. Ensin mainittuja hakemuksia oli lähes kolmannes enemmän kuin viime vuonna, ja jälkimmäisten määrä tuplaantui. Myös eka, kannustus- ja tutkimusapurahojen kohdalla kasvua oli lähes viidennes. Koska jaettava rahasumma ei samassa suhteessa kasvanut, tarkoittaa tämä entistä kovempaa kilpailua apurahoista. Apurahavaliokunnan mukaan tämä näkyi erityisesti tutkimusryhmän perustajan apurahoissa – moni hyvä hanke jäi rahoittamatta. Tästä olemme Suomen Lääketieteen Säätiön (SLS) ja Suomalaisen Lääkäriseura Duodecimin piirissä huolissamme, vaikka sinällään se, että Suomessa tehdään paljon korkeatasoista tutkimusta, on positiivinen asia.

On tärkeää, että tutkimusta rahoittavat eri tahot tekevät yhteistyötä. Kuluvana vuonna tämä on rea-

lisoitunut erityisesti Suomen Akatemian ”Tieteellä terveyteen (TERVA)” -ohjelmassa. Sen rahoittamiseen osallistuu Akatemian lisäksi neljä säätiötä, joista SLS on yksi. Ohjelmassa tavoitellaan rohkeita uusia tutkimusavauksia merkittävistä sairauksista aiheutuvien terveysongelmien ratkaisemiseksi. Olemme budjetoineet kolmelle vuodelle yhteensä 300 000 euroa ohjelman rahoittamiseen. Rahoitettavat hankkeet päätetään vuoden 2017 lopulla.

Tänä vuonna valmistui myös säätiön hankeapurahojen, eli nykyisten tutkimusryhmän perustajan apurahojen, vaikuttavuusarviointi. Teimme bibliometrisen analyysin tutkijoiden julkaisutoiminnasta sekä haastatteluun perustuvan vaikuttavuusanalyysin vuosina 2001–2012 hankeapurahan saaneiden osalta. Tulokset olivat hyvin rohkaisevia. Apurahan saaneet pärjäsivät bibliometrisessä analyysissä hyvin. Syntyneet julkaisut olivat alan kansainväliseen keskitasoon nähden selvästi enemmän siteerattuja. Syntyneitä tuloksia oli hyödynnetty hoitokäytänteissä ja huomioitu myös Käypä hoito -suosituksissa. Apurahan saaneet olivat myös edenneet hyvin urallaan. Tällaisten arvi-

ointien avulla pyrimme myös takaamaan, että käytössämme olevat apurahamuodot olisivat mahdollisimman tehokkaita.

Jotta kilpailu apurahoista ei kävisi liian kovaksi, Lääketieteen Säätiö pyrkii jatkuvasti lisäämään apurahoihin käytettäviä varoja. Aktiivisella tiedottamisella pyritään saamaan lisää lahjoituksia, ja tuloksekkaalla, mutta riskejä välttävällä, sijoituspolitiikalla kasvattamaan säätiön omaisuutta. Kuluvan vuoden aikana olemmekin pannotaneet sijoitus- ja tiedotusstrategian uusimiseen.

Lämpimät onnitteluni kaikille apurahan saajille!

*Tapio Visakorpi
Suomen Lääketieteen Säätiön
hallituksen puheenjohtaja*

RAHASTOT, JOISTA APURAHOJA JA PALKINTOJA ON MYÖNNETTY VUONNA 2017

Suomen Lääketieteen Säätiö yhteensä	1 981 500 €
A. E. Vehmaksen rahasto	5 000 €
Aarno ja Jenny Piponiuksen rahasto	11 500 €
Aili Vappu Turusen rahasto	60 000 €
Aino Eerolan rahasto	319 500 €
Eero Matti Ranisen rahasto	195 000 €
Kliinisen kemian tutkissäätiön rahasto	2 500 €
Lääketehtas Orionin tieteellinen tutkimusrahasto	330 500 €
Maija ja Matti Vaskion rahasto	433 000 €
Paavo ja Veikko Pirilän rahasto	16 500 €
Roland, Marita ja Patricia Freundin rahasto	67 500 €
Sinikka ja Seppo Heikkilän rahasto	2 500 €
Suomen Lääketieteen Säätiön kantarahasto	473 500 €
Tauno Putkosen rahasto	29 500 €
Teemu Pohjanpellon rahasto	5 000 €
Vieno Mirjam Rissasen rahasto	5 000 €
Winthrop lääkeyhtymän tutkimusrahasto	5 000 €
Pohjan ja Suomi-yhtiön lääketieteen palkinto ko. nimikkorahastosta	20 000 €

Tutkimusryhmän perustajan apuraha

Tutkimusryhmän perustajan apurahojen kohderyhmänä ovat väitelleet lääkärit. Nämä apurahat mahdollistavat päätoimisen tutkimuksen ilman päätoimen päivittäisiä velvoitteita 18 kuukauden ajaksi kolmen vuoden aikana. Vuonna 2017 säätiö myönsi apurahat viidelle tutkijalle/tutkimusryhmälle, yhteensä 950 000 euroa.

Dosentti Sundvall Maria, Turku

BRCA2:n merkitys molekyyllitasolla hoitoresistentissä eturauhassyövässä

190000

LT Karjalainen Teemu, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri

DETECT: Prospektiivinen, satunnaistettu kolmihaarainen kliininen vertaileva tutkimus kämmenkalvon kutistuman hoitostrategioiden pitkäaikaisesta tehosta ja kustannusvaikuttavuudesta

190000

LT Louvanto Karolina, HYKS-instituutti

Epigeneettiset mekanismit HPV infektion luonnollisessa taudinkulussa

190000

Dosentti Palmio Johanna, Tampereen yliopisto

RNAseq-menetelmän käyttöönotto selvittämättömäksi jääneiden lihastautien jatkotutkimuksena

190000

Dosentti Mäyränpää Mikko, Helsingin yliopisto

HelCaVa Helsingin kardiovaskulaaritutkimusryhmä

190000

HPV-VIRUKSEN KIMPUSSA

Miksi joillain naisilla HPV-virustartunta etenee, kroonistuu ja aiheuttaa lopulta kohdunkaulan syövän? Tähän kysymykseen etsii vastauksia LT Karolina Louvanto.

Lähes kaikki ihmiset saavat HPV- eli papilloomavirustartunnan elämänsä aikana. Pelkkä virustartunta ei kuitenkaan vielä aiheuta syöpää. Tarvitaan myös muita riskitekijöitä.

”Suurimmalta osalta virusinfektio paranee itsensä. Pienellä osalla se kuitenkin lähtee etenevään. Etenemiseen vaikuttavat monet asiat, erilaiset ympäristötekijät ja mahdollisesti perimä, mutta tämä tunnetaan vielä huonosti.”

Louvanto selvittää taudin riskitekijöitä väestötutkimusten pohjalta. Ympäristötekijöitä selvitetään kyselyillä, ja lisäksi tutkijat etsivät veri- ja irtosolunäytteistä geenejä, jotka voisivat selittää sairastumisalttiutta.

Tutkimusryhmän perustajan apurahan saanut Karolina Louvanto:

”On aikamoista tasapainoilua erikoistua ja tehdä tutkimusta. Apuraha mahdollistaa tutkimusjaksot, jolloin saa oikeasti keskittyä tutkimukseen.”

Palaavan tutkijan apuraha 50 000 €

Apuraha on tarkoitettu ulkomailta Suomeen palaaville tutkijoille. Vuonna 2017 säätiö myönsi kaksi 50 000 euron suuruista palaavan tutkijan apurahaa.

Dosentti Niiranen Teemu, Terveiden ja Hyvinvoinnin Laitos, Helsinki

Tulehduksen välittäjäaineet ja verenpainetauti

Dosentti Aro Aapo, HYKS-instituutti, Helsinki

EKG:n mahdollisuudet sydänperäisen äkkikuoleman riskin arvioinnissa

YHDYSVALLOISSA MUODOSTUIVAT TÄRKEÄT VERKOSTOT

Dosentti Teemu Niiranen työskentelee vielä parhaillaan Framingham Heart Study -väestötutkimuksessa Bostonin lähellä, mutta palaa kohta tutkijatohtorikauden jälkeen perheineen takaisin Suomeen.

”Tällainen apuraha on tärkeä tässä vaiheessa, kun on palaamassa ja perustamassa omaa tutkimusryhmää.”

Niiranen tutkii tulehdusreaktion roolia verenpainetaudissa. Hän on kiinnostunut erityisesti tietyistä tulehduksen välittäjäaineista, eikosanoideista. Suomeen tultuaan hän jatkaa tutkimusta kansainvälisessä yhteistyössä alan johtavien tutkijoiden kanssa, joihin hän on ulkomailla tutustunut. Tutkijat määrittävät tulehduksen välittäjäaineita suomalaisissa Finriski-terveystutkimuksissa otetuista verinäytteistä.

”Olen varma, että löydämme uusia eikosanoideja. Joukosta voisi löytyä sopivia apuvälineitä verenpainetaudin riskin arviointiin. Parhaimmillaan voi löytyä lääkaihoita, sillä eikosanoideilla on myös tulehdusta hillitseviä vaikutuksia.”

*Palaavan tutkijan apurahan saanut
Teemu Niiranen:*

”Takana ovat antoisat kaksi vuotta. Tutkijanurani on ottanut askeleen eteenpäin.”

Tutkimusapurahat päätoimiseen tutkijana työskentelyyn

Tutkimusapurahat mahdollistavat 4, 8 tai 12 kuukauden päätoimisen työskentelyn tutkimuksen parissa. Vuonna 2017 säätiö myönsi tutkimusapurahan 42 tutkijalle, yhteensä 549 000 euroa. Säätiö myönsi 9000 euron suuruisen neljän kuukauden apurahan 29 lääkärielle, 18 000 euron suuruisen kahdeksan kuukauden apurahan 7 lääkärielle ja 27 000 euron suuruisen vuoden apurahan 6 lääkärielle.

TUTKIMUSAPURAHA 12 KK, 27 000 EUROA

LT Lähteenvuo Markku, Kuopio

Psykykenlääkkeiden ”tosielämän” vaikuttavuus-
rekisteritutkimus

LT Sarvilinna Nanna, Helsinki

Munasarjasyövän molekyylogeneettiset muutokset ja
yksilöllistetty hoito

LO Savola Paula, Helsinki

Verisolujen somaattisten mutaatioiden merkitys
nivelreuman säätelijöinä

LL Suojanen Juho, Helsinki

Potilaskohtaiset implantit ja siirteet kasvokirurgiassa
- infektioherkkyys, bioyhteensopivuus sekä pitkäaikais-
tulokset

LT Veleva Sara Zdravka, Helsinki

Koeputkihedelmöityksen tuloksiin vaikuttavat tekijät

LT Zaproudina Nina, Kuopio

Migreenin ja sydän- ja verisuonisairauksien sekä
aivoinfarktin välinen yhteys ja sen taustamekanismit

TUTKIMUSAPURAHA 8 KK, 18000 EUROA

LL Kuusela Salla Hannele, Oulu

Suvussa esiintyvät diabetes ja autoimmuunisairaudet
tyypin 1 diabeteksen riskitekijöinä lapsilla

LT Laitinen Tomi Tapio, Turku

Varhaislapsuudessa alkaneen ravintointervention
tavoitteiden toteutuminen - yhteys valtimotaudin riski-
tekijöihin

LT Lehtoranta Lara, Turku

Diabeetikon sikiön verenkierto

LL Pohjoranta Elina, Helsinki

Tehostettu kierukkaehkäisy raskaudenkeskeytyksen
jälkeen – vaikutukset uusintakeskeytysten ilmaantuvuu-
teen ja elämänlaatuun

LT Rahkola-Soisalo Päivi, Helsinki

Naisten ponnistusvirtsankarkailun hoitomuotojen pitkä-
aikais- ja kustannusvaikuttavuus

LT Silvennoinen Raija, Helsinki

Myelooman ensilinjan ja uusiutumisvaiheen kliininen
lääketutkimus

LT Wu Xingchen, Tampere

Eturauhassyövän sädehoidon ja sen vasteen arvioinnin
kehittäminen moniparametrin magneettikuvauksen
avulla

MIKÄ AUTTAA MASENNUS- POTILASTA?

Lehdissä julkaistaan jatkuvasti kliinisiä lääketutkimuksia, mutta usein potilasryhmä on niin valikoitunut, että tulokset kuvaavat huonosti lääkärin vastaanotolle tulevaa tavallista potilasta. Tosielämässä esimerkiksi psykiatrisilla potilailla on usein myös päihdeongelmia ja erilaisia somaattisia sairauksia.

LT Markku Lähteenvuo tutkii eri lääkehoitojen todellista tehoa väestötasolla. Hän esimerkiksi selvittää, miten tehokkaasti eri masennuslääkkeet estävät potilaan joutumista uudelleen sairaalaan. Käytössä ovat koko Suomen kattavat potilasrekisterit, joista potilaiden lääkkeiden käyttöä, sairaalajaksoja ja kuolemia tutkitaan. Valtavaa tietomäärää analysoidaan tehokkaiden tietokoneiden avulla.

”Tällaiset tosielämän tutkimukset ovat tärkeitä. Saamamme tulokset lääkkeiden tehosta ovat jo vaikuttaneet virallisiin hoitosuosituksiin”, Lähteenvuo kertoo.

Tutkimusapurahan saanut Markku Lähteenvuo:

”Olen tehnyt 10 vuotta tutkimusta muun työn sivussa. Apuraha mahdollistaa, että voin välillä kunnolla keskittyä tutkimustyöhön, jota rakastan.”

TUTKIMUSAPURAHA 4 KK, 9000 EUROA

LL Ahonen-Siirtola Mirella, Oulu

Vatsanpeitteiden arpityrät: leikkaustekniikat ja -tulokset 2000-luvulla Suomessa

LT Arvonen Miika, Oulu

Limakalvon mikrobiston ja immunologisen aktivaation merkitys lastenreumassa

LL Furu Heidi, Helsinki

Liutinaivosairaus työterveyshuollossa – seulonnan tehokkuus ja kustannukset sekä vaikutukset työkykyyn

LL Haapanen Henri, Oulu

Keskushermoston iskeeminen ja farmakologinen esialtistus iskeemistä vauriota vastaan aortakirurgian aikana

LT Hautamäki Hanna, Helsinki ja Hyvinkää

Toistuvien keskenmenojen taustatekijät – raskausajan immunologisen säätelyn ongelma?

LL Heikkilä Nelli, Helsinki

T-solujen monimuotoisuus

LT Hemminki Otto, Helsinki

Syöpäpotilaiden onkolyttinen immunoterapia adenovirusilla, 10 vuoden pitkäaikaisseuranta

LT Holmlund-Suila Elisa, Helsinki

Vapaa 25-hydroksi-D-vitamiini ja FGF23: merkitys ja säätely terveellä lapsella

LT Jalava-Karvinen Päivi, Turku

Valkosolujen pintamerkkiainetutkimus – virtaussyto-metria infektiodiagnostiikassa

LL Jämsen Eemeli, Helsinki

Sukupuolen merkitys makrofagien tulehdukselliseen vasteeseen kromi- ja kobolttipartikkeille

LO Kangasniemi Marika, Oulu

Paikallinen ja systeeminen immuunisoluaktivaatio monirakkulaista munasarjaoireyhtymää (PCOS) sairastavilla naisilla

LT Kaskinen Anu, Helsinki

Keuhkoödeema ja keuhkovaurio synnynnäisen sydänvian leikkauksen jälkeen

LL Kero Andreina, Turku

Sydän- ja verenkiertoelimestön sairaudet ja kuolleisuus nuoruusiän syövän jälkeen Suomessa

LL Korpi Riikka, Oulu/ Turku

Magneettikuvakontrastia tuovien soluleimojen kehittäminen ja akuutin sydäninfarktin kokeellisen kantasoluhoidon kuvantaminen

LL Kortela Elisa, Turku, Helsinki

Neuroborrelioosin epidemiologia, taudinkuva, diagnostiikka ja hoito

LL Liimatta Heini, Hyvinkää

Hyvinvointia edistävien kotikäyntien vaikutukset yli 75-vuotiailla kotona asuvilla vanhuksilla

LT Meuronen Anna, Helsinki ja Hyvinkää

Intranasaalinen fentanyyli ja s-ketamiini akuutin kivun hoidossa pientraumapotilailla

LT Nevalainen Jaana, Oulu

Ensimmäisen raskauskolmanneksen seulonnat

LO Nuotio Marja-Liisa, Helsinki

Metabolisen syndrooman- ja sen komponenttien epigenetiikka

LT Pettersson Miira, Helsinki

Hemioksygenaasi-1-entsyymin rooli gestaatiidiabeteksessä

LL Puhakka Laura, Helsinki

Synnynnäinen sytomegalovirusinfektio

LT Rauhala Elina, Turku

Lievän kognitiivisen heikentymisen muuttuminen Alzheimerin taudiksi

LT Riihilä Pilvi, Turku

Komplementtijärjestelmä ihon okasolusyövässä

LL Riihimäki Outi, Helsinki

Istukan ennenaikaisen irtoamisen myöhäisseuraukset suomalaisilla naisilla ja lapsilla

LL Sarkanen Tomi, Helsinki

H1N1-rokotteen jälkeisen narkolepsian epidemiologia, oirekuva ja altistavat tekijät

GEENIT HIRSCHSPRUNGIN TAUDIN TAUSTALLA

LL Valtter Virtanen tutkii Hirschsprungin tautia, joka aiheuttaa vakavan suoliston toimintahäiriön. Sairaus johtuu suolen hermosolujen synnynnäisestä puutoksesta, minkä vuoksi uloste ei etene normaalisti. Tämän vuoksi edessä voi olla useita leikkauksia jo vauva- ja lapsuusiässä.

LL Setänen Sirkku, Turku

Pienipainoisten keskosten pitkäaikaiselvytyminen ja sen ennustaminen – kansalliset kehitysseurantasuosittukset

LT Takatalo Jani, Oulu

Faskiamanipulaation ja liikekontrolliharjoittelun vaikutus krooniseen alaselkäkipuun

LT Tauriainen Tuomas, Oulu

Eurooppalainen ohitusleikkauksen monikeskustutkimus

LL Virtanen Valtter, Helsinki

Hirschsprungin taudin mutaatiot ja niihin liittyvät fenotyypin erityispiirteet

Suomessa syntyy noin kymmenen tautia sairastavaa lasta vuodessa. Noin viidennes tapauksista kulkee suvuittain, mutta taudin perinnöllinen tausta tunnetaan huonosti.

”Tavoitteenani on löytää geenejä, jotka auttaisivat sairauden diagnosoinnissa ja tautimekanismin selvittämisessä”, kertoo Virtanen.

Tutkimusapurahan saanut Valtter Virtanen:

”Motivoi paljon, kun saa aikaa tutkimukselle ja väitöskirjan viimeistelyä.”

Suomen Lääketieteen Säätiön kannustusapuraha 5000 €

Säätiö myönsi 190 000 euron edestä 5 000 euron suuruisia kannustusapurahoja väitöskirjaansa valmisteleville ja tutkijanuraansa aloitteleville lääkäreille. Apurahan sai 38 nuorta tutkijaa.

LL Ekblad Laura, Turku

Heikentyneen sokeriaineenvaihdunnan ja APOE4-genotyypin merkitys muistin heikentymiselle ja muistisairauden kehittymiselle

LL Ekström Kaj, Helsinki

Rytmihäiriöt ja äkkikuolema tulehduksellisissa sydän-sairauksissa

LL Huhtaniska Sanna, Oulu

Psykoosilääkkeiden ja bentsodiatsepiinien yhteys aivojen rakenteellisiin muutoksiin skitsofreniassa

LL Härmä Antti, Oulu

Parasetamoli pienen keskosien hoidossa

LL Isohookana Joel, Oulu

Haimasyövän uudet ennustetekijät

LL Jaakkola Jussi, Turku

Oireeton eteisvärinä aivoinfarktin aiheuttajana ja sen seulonta

LL Jääskeläinen Iiro, Helsinki

Populaatiopohjainen tutkimus komplisoituneista iho- ja pehmytkudosinfektioista matalan antibioottiresistenssin alueella

LL Kemiläinen Heidi, Turku

HSD17B12:n rooli arakidonihapon tuotossa on edellytys alkionkehitykselle, hedelmällisyydelle sekä munasarjasyövän kehittymiselle

LL Koskeniemi Jaakko, Turku, Suomi ja Kööpenhamina, Tanska

Ympäristökemikaalien vaikutus pojan sikiökauden, lapsuuden ja murrosiän sukupuolikehitykseen

LL Käräjämäki Aki, Oulu

Ei-alkoholiperäinen rasvamaksa - näkökulmia etiologiaan, komplikaatioihin ja rasva-aineenvaihduntaan

LL Lantto Ulla, Oulu

Jaksokuumeen, eli PFAPA (Periodic Fever, Aphthous stomatitis, Pharyngitis and Adenitis) -syndrooman etiologia ja ennuste

LL Leppävirta Jussi, Turku

Neurofibromatoosi 1: epidemiologia, epämuodostumat, raskaudet ja synnytykset sekä lasten vastasyntyneisyyskauden terveys

LL Markkula Jukka, Tampere

Rotavirusten geneettinen monimuotoisuus ja rokotevirusten erittyminen rotavirusrokotusten aloittamisen jälkeen Suomessa

LO Meriranta Leo, Helsinki

Ennusteellisesti merkitsevät mutaatiot diffuusissa suurisoluisessa B-solulymfomassa

LL Muuronen Antti, Kuopio ja Jyväskylä

Embolian aiheuttama aivoinfarkti - analyysi rasvakudosesta sekä hyytymis- ja inflammaatiomarkkereista

LL Mäkelä-Kaikkonen Johanna, Oulu

Ventraalinen rektopeksia lantion posteriorisen kompartmentin laskeuminen hoidossa

LL Möttönen Timo, Tampere

Vaikeahoitoisen epilepsian hoito aivojen syvien osien sähköisellä stimulaatiolla

LL Neuvonen Malla, Helsinki

Hirschsprungin tautiin pitkäaikaistulokset – Suolen toimintahäiriöiden ja enterokoliitin esiintyvyys, etiologia sekä vaikutukset

LO Ollila Meri-Maija, Oulu

Monirakkulaisen munasarjaoireyhtymän (PCOS) vaikutukset sydän- ja verisuonitautiriskitekijöihin ja sairastavuuteen

LL Paavola Timo, Oulu

Pieni HDL-kolesterolipitoisuus ja varhainen sepelvaltimotauti - uudet biokemialliset ja toiminnalliset yhteydet

LL Parkkonen Eeva, Helsinki ja Espoo

Aivohalvauksen jälkeiset aktivaatiomuutokset liikeaivo-kuorella yläraajahalvauksen toipumisen seurannassa ja ennustamisessa

LL Pellonperä Outi, Turku

Raskausdiabeteksen ehkäisy ja hoito

LL Puustinen Lauri, Helsinki

Autoimmunihepatiitti: Epidemiologia, ennuste ja tulevaisuuden seurantamenetelmät

LL Rissanen Riina, Kuopio

VEGF-verisuonikasvutekijöiden ilmentymisen säätely ja vaikutukset sydän- ja verisuonisairauksissa

LL Santala Simi,

Sykliinien A, B ja E sekä proteiini p27:n merkitys kohdun limakalvon syövässä

LL Saukkonen Kapo, Helsinki

Ennusteelliset tuumorimarkkerit haimasyövässä

LL Stewart Juhani, Helsinki

Tehohoitopotilaan neuromonitorointi

LL Sucksdorff Minna, Turku

ADHD:n ja oppimishäiriöiden raskaudenaikaiset ja varhaisvaiheen riskitekijät

LL Suojanen Lauri, Tampere

Bisoprololin vaikutus hemodynamiikkaan hypertensiivisillä miehillä: kaksoissokko, vaihtovuoroinen lumekontrolloitu tutkimus

LL Tarvasmäki Tuukka, Helsinki

Uudet biomarkkerit munuaistoiminnan ja akuutin munuaisvaurion arvioimisessa kardiogeenisessä shokissa

LL Tikanmäki Marjaana, Oulu

Fyysisen aktiivisuuden ja kunnan varhainen ohjelmoituminen

LL Tikkakoski Antti, Tampere

Hypertension, valtimojäykkyyden ja salbutamolin vaikutus hemodynamiikan säätelyyn makuu- ja pystyasennossa

LL Turta Olli, Turku

Perinataaliset altisteet, varhainen mikrobisto ja lihavuuden synty - Lasten terveyden seurantatutkimus

LL Törmänen Sari, Tampere

Geenit ja virukset bronkioliitin ennusteessa

LL Vainio Laura, Oulu

Sydämen hypertrofiaa, iskeemistä vauriota ja vajaatoimintaa säätelevät molekulaariset mekanismit

LO Vartiainen Pekka, Helsinki

Kroonisen kivun hoidon vaikuttavuuden arviointi terveyteen liittyvän elämänlaadun mittareilla

LO Vartiainen Ville, Helsinki

Hengitettävien lääkkeiden kehittäminen idiopaattiseen keuhkofibroosin

LL Äivo Julia, Turku

D-vitamiini MS-taudin ehkäisyssä ja hoidossa

HEIKENTYNYT SOKERIAINEEN- VAIHDUNTA ALTISTAA MUISTI- SAIRAUDELLE

LL Laura Ekblad tutkii, miten heikentynyt sokeriaineenvaihdunta vaikuttaa muistisairauden kehittymiseen. Taustalla ovat laajat Terveys 2000 ja 2011 -väestötutkimukset, joissa on tutkittu paastosokeri- ja insuliiniarvoja sekä tehty kognitiivisia testejä.

”Näyttäisi siltä, että insuliiniresistenssillä on mekaaninen yhteys Alzheimerin taudin aivomuutoksin. Keski-ikässä terveellä ihmisellä ilmennyt insuliiniresistenssi näkyi kymmenen vuotta myöhemmin heikompana suorituksena kielellistä sujuvuutta mittaavassa testissä. Aivokuivissa näkyi amyloidiplakkien kertymistä aivoihin”, Ekblad kertoo. Ekblad viimeistelee parhaillaan väitöskirjaansa, mutta aikoo jatkaa tutkimusta myös sen jälkeen.

Kannustusapurahan saanut Laura Ekblad:

”Apuraha on tosi mukava, sillä se mahdollistaa kokopäiväisten tutkimuspäivien pitämisen.”

ENNENAIKAINEN SYNTYMÄ LISÄÄ ADHD:N RISKIÄ

Ympäristökijät vaikuttavat perinnöllisen alttiuden ohella tarkkaavaisuus- ja ylivilkkausoireyhtymä ADHD:n puhkeamiseen. Näitä riskitekijöitä tutkii LL Minna Sucksdorff. Hän on kollegoineen osoittanut, ennenaikainen syntymä ja sikiöaikainen kasvuhäiriö lisäävät sairastumisen todennäköisyyttä.

”Mitä ennenaikaisempi lapsi oli, sitä suurempi riski oli myöhemmin sairastua ADHD:hen. Jo lieväkin ennenaikaisuus nosti sairastumisriskiä.” Sucksdorff kertoo.

Parhaillaan Sucksdorff selvittää laajemmin, miten äidin raskaudenaikainen terveydentila ja synnytysolosuhteet vaikuttavat taudin puhkeamiseen.

”Suomessa on hienot mahdollisuudet tehdä tällaisia laajoja väestöpohjaisia tutkimuksia. Meillä on hoitoilmoitus- ja syntymärekisterit sekä dokumentoitua tietoa joissa on kattavasti dokumentoitua tietoa sairauksista ja raskausajasta.”

Kannustusapurahan saanut Minna Sucksdorff:

”Tällaiset apurahat ovat todella tärkeitä.”

Duodecimin kannustusapuraha 5000 €

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim myönsi 150 000 euron edestä 5 000 euron suuruisia kannustusapurohoja väitöskirjaansa valmisteleville ja tutkijanuraansa aloitteleville lääkäreille. Apurahan sai 30 nuorta tutkijaa.

LL Haltia Ulla-Maija, Helsinki

Granuloosisolukasvainten uudet merkkiaineet ja kohdennetut hoidot

LL Hautakangas Milla-Riikka, Oulu

Aineenvaihduntasairaudet Pohjois-Pohjanmaan lapsiväestössä – kliiniset taudinkuvat, uudet tautigeenit ja patomekanismit

LL Huttunen Jukka, Kuopio

Epilepsia ja masennus ja niiden itsenäiset riskitekijät subaraknoidaalivuodon jälkeen

LL Huvinen Hanna Emilia, Helsinki

Raskaudenaikaisen elintapaintervention pitkäaikaisvaikutukset korkean diabetesriskin naisilla

LL Hänninen Timo, Tampere

Aivotärähdyksen tunnistamiseen suunnatun Sport Concussion Assessment Tool -työkalun käyttö ammatillaisjääkiekkoilijoilla

LL Immonen Heidi, Turku

Lihavuusleikkauksen vaikutus maksan aineenvaihduntaan PET- ja MRI-kuvausta käyttäen

LL Iso-Markku Paula, Helsinki

Liikunta ja kognitio suomalaisilla kaksosilla

LL Isohookana Reetta, Helsinki

Haitallisten lapsuuden ajan tapahtumien yhteys nuorten mielenterveyshäiriöiden kehittymiseen sekä syrjäytymiseen

LL Jaakkola Samuli, Turku

Eteisvärinän erihoidomuotoihin liittyvät komplikaatiot ja niiden ennakoiminen

LL Jalanko Mikko, Helsinki

Sydämen rakenteellinen ja sähköinen muovautuminen hypertrofisessa kardiomyopatiassa

LL Jantunen Hanna, Helsinki

Terve ikääntyminen

LL Jukarainen Sakari, Helsinki

Lihavuus, sirtuiinit, fyysinen suorituskyky ja metabolinen terveys - ympäristön vaikutusten mallintaminen

LL Katainen Riina, Turku

Vaihdevuosisoireet ja niihin vaikuttavat tekijät

LL Kerola Anna, Helsinki

Sappitieatresiaan liittyvä maksafibroosi - molekyylibiologiasta kliinisiin ilmentymiin

LL Keränen Anna Kaisa, Oulu

Rinnan mikrokalkkien vakuumbiopsian osuvuus ja mikrokalkkien lankamerkkaus uä-ohjauksessa ja mikrokalkkien magneettikuvalöydös

LL Kivelä Laura, Tampere

Lapsuudessa keliakiaan sairastuneiden potilaiden taudinkuva ja riskiryhmäseulonnoissa löydettyjen potilaiden erityispiirteet

LL Knihtilä Hanna, Helsinki

Pienten hengitysteiden oskillometrinen mittausta lapsilla

LL Kostjukovits Svetlana, Helsinki

Immuunipuutos rusto-hiushypoplasiassa: yhteys keuhkosairauksiin, infektioltaisteen ja syöpään

LL Leivonen Susanna, Turku

Touretten oireyhtymän prenataaliset, perinataaliset ja vanhempiin liittyvät riskitekijät

LL Luukkonen Panu, Helsinki

Ei-alkoholiperäisen rasvamaksataudin heterogeenisyys – maksan rasva-aineenvaihdunta hankituissa ja geneettisissä muodoissa

LL Männistö Jaana, Oulu

Raskaudenkeskeytyksen vaikutus naisen myöhempään lisääntymisterveyteen.

LL Nordling Pauliina, Turku

Lonkkamurtumapotilaiden sydäntapahtumat

LL Ollikainen Eliisa, Helsinki

Aivovaltimoaneurysman seinämän rappeutumismuutokset ja puhkeamisriskin arviointi

LL Partti Krista, Helsinki

Somaattinen sairastavuus psykoosisairauksissa

LL Pirinen Jani, Helsinki

Salasyntyiselle aivoinfarktille altistavat sydänlöydökset nuorella iällä

LO Rämö Joel, Helsinki

Yleisten ja harvinaisten rasva-aineenvaihdunnan häiriöiden lipidominen profiointi

LL Saarinen Sini, Helsinki

Pulssittomasta rytmistä elvytettyjen elvytyksen jälkeinen hoito - ketkä valitaan tehohoitoon?

LL Sihvonen Aleks, Turku

Musiikin kuuntelun vaikutus aivohalvauksen kuntoutumiseen

LL Sillanpää Saara, Tampere

Välikorvantulehdusta aiheuttavat mikrobit

LL Soini Tea, Helsinki

GATA -geeninsäätelytekijät lasten maksasairauksien patogeenisissä

Suomen Lääketieteen Säätiön eka-apuraha 2500 €

Säätiö jakoi tutkimustyötään aloittaville lääketieteen opiskelijoille ja liseniaateille 2 500 euron suuruisina Eka-apurahoina 172 500 euroa. Apurahan saajia oli 69.

LL Alenius Suvi, Helsinki

Ennenaikaisen syntymän sosiaaliset vaikutukset

LL Alexandersson Adam, Helsinki

Lasten immunologinen rekonstituutio ja infektiöalttius kantasolusiirron jälkeen

LO Antila Salli, Helsinki

Aivokalvojen imusuonet fysiologisissa ja patologisissa tiloissa

LL Antila-Långsjö Riitta, Tampere

Keisarileikkauksen jälkeisen kohdun arpityrän esiintyvyys, riskitekijät sekä sen aiheuttamat oireet

LL Anttinen Mikael, Turku

Virtsaputken kautta annetun kohdennetun terapeuttisen ultraäänien soveltuvuus ja turvallisuus eturauhassairauksien hoidossa; erit

LL Brinck Elina Christine Victoria, Helsinki

Ketamiini akuutin kivun hoidossa

LO Corovai Alisa, Kuopio

Kliinisen kuormituskokeen EKG-signaalista määritettävät ennustemarkkerit KYSillä v. 2010-2011 tutkituilla sydänpotilailla

LL Enlund-Cerullo Maria, Helsinki

Geneettiset tekijöiden vaikutus D-vitamiinin metaboliaan, mineraalitasapainoon ja luuston vahvuuteen 0-2 vuotiaille

LL Haijanen Jussi, Turku

APPAC II - Antibioottihoidon optimointi komplisoitumattoman umpilisäketulehduksen hoidossa

LL Hakala Juuso, Turku

Kestävyyshuollon ja elinikäisen fyysisen aktiivisuuden yhteys keski-ikäisen kognitiiviseen toimintaan

LL Harvio Maria, Oulu

Kuumekouristusten patomekanismit

LO Haukilahti Anette, Oulu

Fragmentoituneen QRS-kompleksin ennustemerkitys 12-kytkentäisessä sydänfilmissä

LL Heikkilä Anna-Riitta, Helsinki ja Turku

Ulkomailta adoptoitujen lasten stressi ja sen vaikutukset fyysisiin, psyykkisiin ja psykomotorisiin vasteisiin

LO Holmström Lauri, Oulu

Äkkikuoleman taustalla olevan sydänlihassairauden elektrofysiologia sekä idiopaattisen sydänlihaskuitu- ja fibroosin geneettinen tausta

LL Hongell Kira, Turku

Pesäkekovettumatauti ja riskitekijät

LL Inkinen Nina, Helsinki ja Jyväskylä

Nestehoito kriittisesti sairailta

LL Jalanko Eerika, Helsinki

Teiniraskaudet Suomessa: pitkäaikaisvaikutukset sairastavuuteen, sosioekonomiseen menestymiseen ja ennenaikaiseen kuolleisuuteen

LO Juujärvi Sanna, Oulu

Parasetamoli erittäin pienen keskosen hoidossa

LO Katisko Kasper, Kuopio

Tulehduksen merkitys otsa-ohimolohkorappeumissa

LO Kempainen Antti, Oulu

Kollageeni XIII merkitys luukudoksen ja sen verisuonten kehityksessä ja uusiutumisessa

LL Kempainen Venla, Helsinki

Kipu ja raskaudenkeskeytyksen - kipukokemukseen vaikuttavat tekijät, kivunhoidon optimointi, ja mahdolliset pitkäaikaisvaikutukset

LL Keskitalo Paula, Oulu

Lastenreuman tautiaktiivisuuden mittaaminen merkkiaineilla

LL Kettunen Tiia, Kuopio

Sokeriaineenvaihdunnan, immunologisten tekijöiden ja radiologisten löydösten korrelaatio rintasyövässä

LL Klami Rauni, Turku

Miehen vaikea hedelmättömyys - tehokas hoito ja ennusteen arviointi modernien menetelmien avulla

LO Koivuaho Emilia, Oulu

Varhaislapsuuden kasvun ja syntymäpainon merkitys PCOS:ssä

LO Korhonen Antti-Ville, Kuopio

Reelinin merkitys Alzheimerin taudin kehittämisessä

LO Korhonen Tommi, Oulu

Kalloimplanttien resorptio ja kallon luometabolia

LO Korpela Katja, Oulu

Elämän ensimmäisen ulosteen mikrobiomi lapsen terveyden ennustajana

LL Koskinen Juhani, Turku

Lapsuuden riskitekijöiden ja aikuisuuden elintapaintervention vaikutus kaulavaltimoplakkiin

LL Kuuluvainen Liina, Helsinki

Familiaalisten neurodegeneratiivisten sairauksien geetiikka

LO Kärki Mari, Turku

Hypersinkemia LPI-taudissa: plasman sinkki, sinkin aineenvaihdunta ja patofysiologiset mekanismit

LO Lehtiniemi Suvi, Oulu

Sikiön mikrobiomi ja syntyvän lapsen myöhempi terveys

LL Lehtola Ristomatti, Oulu

Epävakaat nilkkamurtumat ja niihin liittyvät syndesmooivammat

LL Leimi Lilli, Helsinki

Komplementtijärjestelmä lasten kantasolusiiroissa

LL Leinonen Elina, Helsinki

Vastasyntyneen Apgar pisteiden, napaveren verikaasutusten ja erytropoietiinin merkitys lapsen neurologiseen sairastavuuteen

LL Lempinen Jenny, Turku

Hermostoputken sulkeutumishäiriöt sekä synnynnäiset selän, rintakehän ja lantion rakennepoikkeavuudet Suomessa

LO Lukac Jan, Helsinki

Transkriptomiikka ja proteomiikka elinsiirteiden hyljinnän tunnistamisessa

LO Lundgren Sofie, Helsinki

Lymfosyyttien somaattisten mutaatioiden rooli aplastisessa anemiassa ja myelodysplastisissa oireyhtymissä

LL Luoto Kaisa, Seinäjoki

Masennuksen ja samanaikaisen päihdeongelman hoidon tehostaminen psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa

LL Lyyra Riina, Oulu

Tanssi- ja liiketerapia anoreksian hoidossa

LL Mattila Katariina, Helsinki

Juveniili arterioskleroosi (JAS)

LL Mohamed Farhia, Turku

Somali- ja kurdinaisten äitiyspalveluiden käyttö ja raskaus

LL Nordberg Janne, Turku

Uusien lääkevaikutuskohteiden ja käyttöaiheiden etsiminen lasten syöpätauteihin käyttäen in silico -transkriptomiikkaa

LO Ojala Elina, Helsinki

Sydämen optogenetiikka uusien lääkehoitojen turvallisuuden ja tehokkuuden testaamisessa

LO Pajula Juho, Kuopio

Gremlin/VEGF-A-geeniterapian vaikutukset hapenpuutteesta kärsivän sydänlihaksen verenkiertoon ja toimintaan

LL Pakkanen Pihla, Helsinki

Kurkunpääsyövän varhainen tunnistaminen - uudet biologiset merkkiaineet

LL Peldan Päivi, Helsinki

Probioottien vaikutus allergisiin sairauksiin riskilapsilla 10-vuoden iässä ja immunoglobuliinitasoihin lapsuusiän aikana

LO Peltomaa Antti, Tampere

Statiinien käytön vaikutus syöpämortaliteettiin ja PSA-seulonnan tehokkuuteen

LO Petra Antti, Kuopio

Kalan ja alfa-linoleenihapon vaikutus sydän- ja verisuonisairauksien riskiin liittyviin aineenvaihdunnallisiin muutoksiin

LL Pietiläinen Emilia, Tampere

TELI - Terveys ja liikunta puolustusvoimissa: Liikunnan merkitys työntekijän terveyteen ja fyysiseen kuntoon

LO Pohjolan-Pirhonen Risto, Helsinki

Parkinsonin taudin molekulaariset mekanismit

LO Pyöriä Lari, Helsinki

Ihmisen persistoivat DNA-virukset

LO Repo Marleena, Tampere

Anemia ja raudanpuute keliakiassa

LL Saarenpää Ilkka, Turku

Lannerangan luudutusleikkausten pedikkeliruuviin osu- mistarkkuuteen ja luutumiseen vaikuttavat tekijät

LO Sajakorpi Suvi, Tampere

Ihmisen sikiön sydämenkehitystä kuvaava toiminnallinen sydänmalli ennustamaan haitallisia lääke- ja muita kemikaalivaikutuksia

LL Salonen Essi Eveliina, Tampere

Polvilumpion sijoiltaanmeno - akuutti rustovamma ja myöhäisvaikutukset

LL Sard Sirja, Oulu

Lasten reumasairauksien epidemiologia Suomessa

LL Sarlin Suvi, Oulu

Lasten korvatulehdus ja nenänielun mikrobiomi

LL Tahkola Kyösti, Jyväskylä

Paikallisen immuunivasteen ja hyaluronanin yhteys ennusteeseen sekä Immunoscore-luokituksen soveltaminen haimasyövässä

LO Taskinen Suvi, Helsinki

Perinnöllisten tekijöiden vaikutus kolesterolilääkkeisiin

LL Tervonen Miikka, Oulu

Deksmedetomidiniin teho ja vaikutukset lasten tehohoidon ja toimenpiteiden aikaisena kivunhoitona ja rauhoittavana lääkityksenä

LL Toppala Sini, Turku

Mikroalbuminuria ja insuliiniresistenssi muistisairauksien riskitekijöinä

LO Turunen Heidi, Kuopio

ApoE genotyypin ja leukosyyttien telomeerien pituuden vaikutus FINGER-tutkimuksessa

LO Uimonen Mikko,

Hoitoon sitoutuminen psykoosisairauksissa – havainnoinnollinen lääke-epidemiologinen tutkimus

LL Varis Heidi, Oulu

Lapsuuden perherakenteen vaikutus jälkeläisen hyvinvointiin, psykososiaaliseen ja somaattiseen terveyteen aikuisiällä

LL Verho Janne, Turku

Eturauhassyövän magneettikvanttamenetelmien kehittäminen

LL Vilpas Sarkku, Tampere

Yliärtyvä kurkunpää hengitystieoireiden osana sisäilman kosteusvaurioille altistuneilla

LO Virtanen Taru, Turku

Matala-annoksinen Ketamiini akuutin kivun hoidossa potilaan itsensä annostelevana

LL Virtanen Jussi, Tampere

Elektronisen nenän käyttö äkillisen bakteerin aiheuttaman sivuontelotulehduksen sekä pitkäaikaisen sivuontelotulehduksen diagnosi

VOIDAANKO D-VITAMIINI- LISÄLLÄ ESTÄÄ MS-TAUTIA?

Miten veren d-vitamiinipitoisuus vaikuttaa MS-taudin puhkeamiseen ja taudin etenemiseen? Tätä selvittää LL Kira Hongell.

MS-taudin syntymekanismia ei vielä tunneta. Se tiedetään, että veren korkea d-vitamiinipitoisuus pienentää sairastumisriskiä. Tämä näkyy maailmanlaajuisina eroina sairastuvuudessa. Pohjoismaissa, joissa auringonvaloa on niukasti ja d-vitamiinia muodostuu iholla vähän, MS-tauti on yleisempi kuin päiväntasaajalla.

”Laajassa epidemiologisessa tutkimuksessa havaitsimme, että veren matala d-vitamiinipitoisuus oli yhteydessä kohonneeseen sairastumisriskiin jo vuosia ennen taudin puhkeamista”, Hongell kertoo. Hongell toivoo, että tutkimus tuo lisää tietoa siitä, voitaisiinko d-vitamiinilisillä ennaltaehkäistä tai hillitä MS-taudin oireita. Hongell myös selvittää, mikä on Epstein-Barrin-viruksen rooli taudin puhkeamisessa.

Eka-apurahan saanut Kira Hongell:

”Tuntuu hyvältä, kun saan olla mukana tutkimuksessa, jolla voi olla vaikutuksia hoitosuositukseen.”

OPETUKSEN APURAHAT 2017

Matka-apurahat

LT Koponen Salla

CCME The Canadian Conference on Medical Education, Halifax 1500

LL Repo Jussi

ISPOR 20th Annual European Congress, Skotlanti 1000

Tutkimusapurahat

LL, DI Forsell Sabrina

Strukturoidun opetuksen vaikuttavuus ja menetelmät gynekologiassa ja obstetriikassa 1000

LK Heinonen Karin

Taitopajaharjoittelun vaikutus ryhmän suoriutumiseen hartiadystokiasimulaatiossa 2000

LL Iivonen-Lahti Marjo

Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen arviointi; koulutuspaikkakriteerien täytyminen sekä ohjaajan merkitys yleislääkäriksi kasvamisessa, erikoistujan osaamisen 3000

TtM Kelloniemi Heini

Laaketieteen ja hammaslaaketieteen opiskelijoiden yleiset opiskeluorientaatiot ja niiden yhteys opiskeluun 2500

LT Koskela Antti

Tulevien lääkäreiden anatomian oppiminen sisäänottomäärien kasvaessa 2000

LT Lindeman Sari

Psykiatrian perusopetuksen toteuttaminen Keski-Suomen keskussairaalassa. Mita opiskelijat oppivat – vai oppivatko mitään? 3000

FT, Parkkila Virpi

Learning Medical Expertise -hanke Tutkimus: Journey to Medical Expertise 2000

LL Von Wendt Carl

Tohtoritutkintokokonaisuus: ”Interprofessional Simulation and Debriefing: learning together to enhance understanding and collaboration.” Osatyö: ”Realism in Interprofessional Clinical Simulation: a phenomenographical study” 1000

LT Äyräs Outi

Henkilökunnan vuorovaikutus- ja raportointitaitojen kehittäminen simulaatiokoulutuksen avulla 4000

KTM, Österholm Erika

Sosiaalisesti jaetun metakognitiivisen säätelyn ilmeneminen ja kasitason kehittyminen moniammatillisella opintojaksolla 2000

Yhteensä 250 000

LIHASTAUTIEN DIAGNOSOINTI PARANEE

LT, dosentti Johanna Palmio etsii myopatioihin eli lihasteihin liittyviä geenimuutoksia RNA-sekvensoinnin avulla. Hänen toiveenaan on, että tulevaisuudessa yhä useamman lihastautia sairastavan tauti pystytään tunnistamaan. Nykymenetelmin edelleen noin 25–50 prosenttia potilaista jää ilman diagnoosia.

Lihastaudit ovat harvinaissairauksia, jotka johtuvat yleensä geenivirheestä. Tauteja tunnetaan lähes tuhat erilaista. Yhteensä lihasteita sairastaa Suomessa yli 10 000 ihmistä.

”Vaikka koko genomi voidaan nykyisin sekvensoida, on usein vaikea löytää taudin aiheuttavaa geenimuutosta, jos se sijaitsee esimerkiksi ei-koodaavalla alueella. Tällaisessa tilanteessa RNA-sekvensointi saattaa auttaa, sillä se paljastaa, miten geenit ilmentyvät”, Palmio selittää.

Tutkimusryhmän perustajan apurahan saanut Johanna Palmio:

”Olen erittäin iloinen siitä, että lihastautitutkimus sai näin suuren arvostuksen osoituksen.”

D-vitamiinista apu nivel tulehduksiin?

Voisiko d-vitamiinipistos rauhoittaa nivel tulehduksia ja auttaa nivelreuman hoidossa? Tätä tutkii LT Johanna Huhtakangas. Hän on saanut laboratoriotutkimuksissaan lupaavia tuloksia d-vitamiini tehosta. Se näyttäisi vähentävän tulehdusta aktivoivien sytokiinien määrää ja nivelkalvosolujen lisääntymiskykyä.

Parhailaan Huhtakangas tutkii, rauhoittaako d-vitamiini nivel tulehdusta eläimillä. Jos näin on, tarkoitus on lähteä kehittämään ihmisille pistettävää hoitovalmistetta.

”D-vitamiinin etuna on, että se vaikuttaa positiivisesti lihasvoimaan sekä ruston ja luun hyvinvointiin. Se on elimistölle tuttu aine eikä yleensä aiheuta isoinakaan pitoisuuksina ongelmia.”

Tutkimusryhmän perustajan apurahan 2016 saanut Johanna Huhtakangas:

”Nyt voin lähteä toteuttamaan ideoitani ja vieemmän tutkimusta eteenpäin.”

Lue Huhtakangas haastattelu säätiön sivuilta www.laaketieteensaatio.fi -> Apurahat -> Tutkijat kertovat

Rasvasiirre voi estää kiinnikkeitä

Vatsan avoleikkauksissa syntyy helposti arpimaisia kiinnikkeitä, joiden vuoksi suolet saattava liimautua toisiinsa ja vatsakalvoon. LT Pauliina Hartiala tutkii, voitaisiinko tätä estää rasvasiirrolla.

Kiinnikkeitä muodostuu yli 90 prosentille ihmisistä, joille tehdään vatsansisäinen avoleikkaus. Kiinnikemateriaali on kuin pihkaa, joka sitoo kudoksia toisiinsa. Pahimmillaan suoli jää jumiin ja tukkeutuu. Hartiala tutkimusryhmineen selvittää eläinkokeilla, voitaisiinko rasvasiirteillä ehkäistä kiinnikkeiden muodostumista.

”Ensimmäiset tulokset ovat olleet lupaavia, mutta on tärkeää saada lisää tietoa menetelmän vaikutusmekanismeista. Vasta sitten hoitoja kannattaa lähteä ottamaan käyttöön ihmisillä.”

Hartiala epäilee, että hoitovaikutuksen aiheuttavat rasvassa olevat solut. Rasvassa on muun muassa kantasoluja ja valkosoluja, kuten makrofageja.

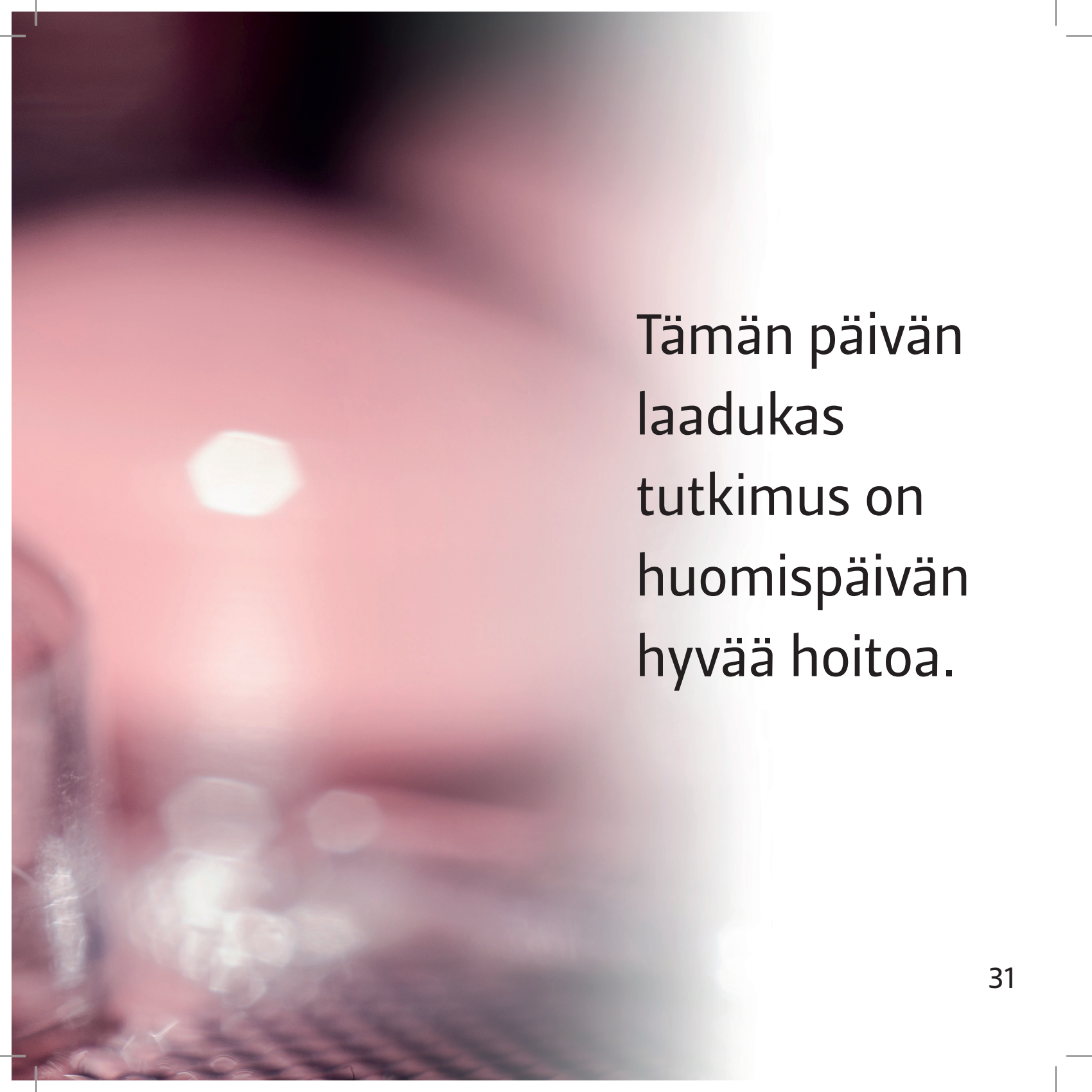
Tutkimusryhmän perustajan apurahan 2016 saanut Pauliina Hartiala:

”Tämä on tosi hieno mahdollisuus. Saan käyttää omasta työajastani puolet tutkimukseen, eikä tarvitse enää haimailla.”

Lue Hartialan haastattelu säätiön sivuilta www.laaketieteensaatio.fi -> Apurahat -> Tutkijat kertovat

APURAHAPÄÄTÖSTEN VALMISTELU

Lääketieteen Säätiön apurahapäätökset valmistettiin kolmessa asiantuntijaelimessä: tutkimusryhmän perustajan ja palaavan tutkijan apurahahakemukset arvioi säätiön apurahavaliokunta. Eka-, kannustus- ja tutkimusapurahahakemukset arvioi säätiön stipendivaliokunta. Post doc -hakemukset arvioi post doc -poolin asiantuntijaryhmä. Ennen apurahojen jaosta päättämistä hallitus pyytää asiasta lausunnon Duodecim-seuran hallitukselta.

Tämän päivän
laadukas
tutkimus on
huomispäivän
hyvää hoitoa.

SUOMEN LÄÄKETIETEEN SÄÄTIÖ
PL 713, 00101 Helsinki

Käyntiosoite:
Kalevankatu 11 A
00100 Helsinki

Puhelin (09) 6188 51
info@laaketieteensaatio.fi

